

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵/۰۹/۲۴

محمدصالح گردش

ایماق ها، یکی از اقوام محروم

ایماق ها با قدامت تاریخ طولانی یکی از اقوام قدیم سرزمین باستانی افغانستان است. با پی گیری ریشه اسم ها و کلمات و اصطلاحات این مردم به جرأت می توان گفت که ایماق ها ریشه به گنه تاریخ این سرزمین دارند. با آنکه ایماق ها یکی از اقوام پر نفوس و باستانی این مرز و بوم اند، اما در رابطه به تاریخ آنها چندان توجهی نشده است و بعضی مؤرخین، بسیاری از افتخارات تاریخی ایماقها را با توجیهات بی مورد مطلقاً از آن اقوامی دانسته اند که خود از همان ریشه و تبار بوده اند. تا حال یک سرشماری درست و دقیق از نفوس باشندگان افغانستان صورت نگرفته بنابراین از نفوس ایماقها نیز کسی دقیق نمی داند، ولی با یک نگاه اجمالی به ساحات زیست ایماقها با قاطعیت می توان گفت که ایماق ها یکی از سه یا چهار قوم پرنفوس این خطه در کنار اقوامی چون پشتون، ترک، هزاره و تاجیک خواهند بود. ایماق ها در ساحه ولایات غور و بادغیس در اکثریت قاطع اند و همچنان در ولایات هرات و نیمروز و سرپل و میمنه از باشندگان قابل توجه محسوب می گردند. همینگونه ایماقها در ولایات بلخ و شبرغان و بغلان و سمنگان و کندز چه بشکل کتلوی و چه بصورت پراکنده در دهات و مراکز شهر ها زیست دارند. از آنجا که ایماق ها با همه اقوام باشندده این دیار در طول تاریخ روابط حسنه و نیک داشته اند، این مردم در ساحات پشتون نشین نیز از گذشته ها به اینسو زیست داشته و با برادران پشتون خود روابط خوب و حسنه دارند. با صرف نظر از شکوهمندی تاریخ گذشته ایماقها، از آنجا که این قوم در دوران بعد از ظهور و نفوذ اسلام در این سرزمین، بانی امپراطوری بزرگ غوریان بوده اند، غرض گسترش قدرت امپراطوری شان بیشتر این مردم به سرزمین های هند و پاکستان امروزی نیز ساکن گردیده اند، که در آن ساحات نفوس قابل توجه دارند و اخلاف و بازمانده های شان در آن سرزمین ها بنام های غوری و سوری یاد می گردند. موسفیدان دره مرغاب ولایت غور از یادداشت های سینه به سینه گذشتگان شان تا به امروز می گویند که دره مرغاب بار ها از جماعت انسان ها انباشته و تهی گردیده است، که خود کثرت مهاجرت ها را از آن ساحه وانمود می سازد. نظر به شواهد تاریخی، کرد ها و لر های ایران شاخه های ازین قوم اند و هم در جامعه ایران این مردم را بنام چهار ایماق یاد می کنند. ایماقها بعد از زوال امپراطوری غوریان کم کم به حاشیه رانده شدند و بعداً در تحولات سیاسی و کشورداری چندان نقش برجسته نداشته اند. با حاشیه قرار گرفتن

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

ایماقها در تحولات سیاسی، حکومت بعدی نیز نسبت به این مردم کم توجهی نموده و مسبب عقب افتادگی بیشتر شان گردیدند چنانکه در طول این همه سالیان کمترین توجهی در ساخت و ساز مکاتب، راه های مواصلاتی و امور بهداشتی شان صورت نگرفته است. قابل یادآوریست که زبان پارسی دری زبان آبايي این مردم بوده و در طول شصت سال اخیر اقوام دیگر هرکدام با صلاحیت ها و نفوذهای دولتی و قدرت داشته شان از شعاع نفوسی این مردم سواستفاده نموده و هرکدام بخشی ازین مردم را به قوم خود منسوب کرده اند و هویت قومی و زبانی آنها را باجعل اسناد و شواهد تاریخی به اسم و نام قوم خود برچسپ زده اند که این خود یکی از جفاهای بزرگیست که به حق این مردم و تاریخ روا دیده شده است ولی درین مدت طولانی هیچ جهتی در راستای ارتقای تعلیم و آموزش اطفال و جوانان این مردم کمترین خدمتی ایفا ننمودند. همین گونه در راستای بهداشت و رسیدگی به امور صحتی این مردم کمترین توجه نشده و این مردم در همه ساحات زیست شان در محرومیت قاطع و تلخی قرار دارند. زنان و دختران ایماق نمونه بارز و کاملی از محرومیت زنان را در جامعه افغانی تبارز می دهند. ایماق ها به استثنای یک و دو مکتبی دخترانه که در مرکز ولایت غورداشته اند، دیگر در اکثر ساحات زیست شان از تعلیم و آموزش دختران محروم بوده اند. حالا تعدادی از جوانان تحصیل یافته وبادرد ایماق در صدد رفاه و پیشرفت مردم شان در کنار مردم باشند دگر این دیار افتاده اند و در همین اوضاع اولتر از همه به فکر تحصیل و ارتقای مدارج تحصیلی جوانان این طایفه محروم و عقب افتاده اند و خواسته اند ازین مجرا به قوم و در کل جامعه بشری مصدر خدمت گردند، که خدا یار و یاور شان باد!

آرشیف: مطالب نشر شده محترم محمدصالح گردش